

260

**ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW: PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ, ZDROWIA
ORAZ PRZEMYSŁU I HANDLU**

z dnia 21 kwietnia 1949 r.

**o higienie pracy w zakładach, wytwarzających przedmioty z ołowiu lub stosujących przy produkcji ołów,
oraz w drukarniach.**

Na podstawie art. 2 ust. 1 lit. a) i ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 325) oraz art. 2 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zapobieganiu chorobom zawodowym i ich zwalczaniu (Dz. U. R. P. Nr 78, poz. 676) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Przepisom niniejszego rozporządzenia podlegają wszystkie zakłady, wytwarzające przedmioty

z ołowiu lub stosujące przy produkcji ołów, oraz te wszystkie rodzaje pracy, przy których pracownicy stykają się z ołowiem.

2. Huty ołowiu, cynku i srebra nie podlegają niniejszemu rozporządzeniu.

§ 2. Przez wyraz ołów, w rozporządzeniu niniejszym, należy rozumieć ołów metaliczny oraz jego stopy i związki.

§ 3. 1. W pomieszczeniach, w których pracownicy narażeni są na działanie ołowiu, na jednego pra-

cownika powinno przypadać co najmniej 4 m² powierzchni podłogi i 15 m³ przestrzeni powietrznej.

2. Odległość między stanowiskami pracy powinna wynosić co najmniej 1 m a wysokość pomieszczeń co najmniej 3,5 m.

3. Okręgowy Inspektor Pracy może ustalić w poszczególnych przypadkach normy powierzchni podłogi i przestrzeni powietrznej, odległości pomiędzy stanowiskami i wysokości pomieszczenia właściwego dla danego układu pracy.

§ 4. Podłoga w pomieszczeniach pracy powinna być twarda, nieprzeziąkliwa, ze spadkiem do środka podłogi i studzienką; w każdym pomieszczeniu powinien znajdować się hydrant do splukiwania podłogi.

§ 5. Ściany pomieszczeń pracy powinny być gładkie, pokryte farbą olejną lub innym materiałem nadającym się do zmywania. Ściany te do wysokości 1,2 m powinny być wyłożone płytkami terrakotowymi. Kolor ścian i sufitu powinien być jasny. Miejsca łączenia się podłogi ze ścianami i ścian między sobą powinny być zaokrąglone. Oczyszczanie podłogi na sucho w pomieszczeniach, w których używa się związków ołowiu, jest wzbronione. Beczki ze związkami ołowiu powinny być umieszczone na belkach znajdujących się na wysokości 20 cm od podłogi.

§ 6. Budynki zakładu pracy powinny posiadać urządzenia wodociągowo-kanalizacyjne.

§ 7. Prace, przy których pracownicy narażeni są na działanie ołowiu, powinny odbywać się w oddzielnych, specjalnie do tych prac przeznaczonych, nieprzechodnych pomieszczeniach. W pomieszczeniach tych mogą przebywać wyłącznie pracownicy zajęci przy tych pracach.

§ 8. 1. Mielenie ołowiu oraz wszelkie czynności ze sproszkowanym ołowiem, jak: mieszanie, przesypanie, przenoszenie, powinny być zmechanizowane i odbywać się w szczelnie zamkniętych urządzeniach.

2. W przypadkach technicznej niemożności zastosowania tych sposobów należy zainstalować miejscowe mechaniczne urządzenia odpylające.

§ 9. Ołów, jego odpadki i złom powinny być składane do metalowych naczyń zaopatrzonych w szczelnie przylegające pokrywy.

§ 10. 1. Kotły do topienia ołowiu powinny być zaopatrzone w okapy połączone z kominowym lub mechanicznym wyciągiem. W pomieszczeniach, w których zainstalowane są kotły i piece, powinna być urządzona mechaniczna wentylacja. Na 1 kocioł (piec) do topienia ołowiu powinno przypadać co najmniej 15 m² powierzchni.

2. Linotypy i odlewarki czcionek powinny być zaopatrzone w wyciągi mechaniczne.

§ 11. Stapianie ołowiu i lutowanie nim w płomieniu powinno odbywać się w szafach wyciągowych.

§ 12. Przy mechanicznej obróbce ołowiu, jak przy cięciu, szlifowaniu, polerowaniu i innych czynnościach,

przy których powstają opiłki i pył, należy stosować osłony i wyciągi.

§ 13. Stoły, na których odbywa się smarowanie płyt akumulatorów, lutowanie, montaż i inne czynności z ołowiem, powinny mieć powierzchnię gładką, twardą, z materiału nadającego się do zmywania. Brzoża stołów powinny być zaopatrzone w szczelnie przylegające krawężniki (obrzeżenia), zapobiegające spadaniu cząstek ołowiu na podłogę.

§ 14. Wanny w formowni akumulatorów powinny być zaopatrzone w miejscowe wyciągi.

§ 15. Na każdym 5-ciu pracowników zatrudnionych jednocześnie powinna przypadać co najmniej 1 umywalka z bieżącą ciepłą wodą, zaopatrzona w mydło. Każdy pracownik powinien być zaopatrzony w kubek do płukania ust, ręcznik i szczotkę do zębów. Pracownicy zatrudnieni przy pracach podrażniających skórę rąk powinni ponadto być zaopatrzeni w krem lub maść do rąk.

§ 16. Pracownicy obowiązani są pracować w odzieży roboczej lub ochronnej; koszt prania tej odzieży ponosi pracodawca.

§ 17. Zabronione jest spożywanie posiłków i palenie tytoniu w pomieszczeniach pracy.

§ 18. Pracownicy przed udaniem się do jadalni i przed opuszczeniem zakładu pracy obowiązani są pozostawić w szatni odzież roboczą lub ochronną, umyć ręce i twarz, wypłukać usta i włożyć ubranie domowe.

§ 19. Pracownicy powinni w szatni mieć oddzielne szafki z osobnymi przedziałami na odzież roboczą i ochronną oraz na ubranie domowe. Dla pracowników szczególnie narażonych na działanie pyłu ołowianego powinny być urządzone dwie szatnie: na odzież roboczą i ochronną oraz na ubranie domowe; w tym przypadku umywalnie należy urządzić między szatniami.

§ 20. 1. Pomieszczenia pracy, w których pracownicy narażeni są na zatrucie ołowiem, oraz sprzęty i stoły powinny, być codziennie po zakończeniu pracy sprzątane na mokro lub przy użyciu elektrycznego odkurzacza. Przynajmniej raz w tygodniu należy przeprowadzić gruntowne sprzątanie całego pomieszczenia, połączone z myciem ścian i okien.

2. Kaszty zecerskie powinny być odpylane przynajmniej raz w tygodniu przy użyciu elektrycznego odkurzacza.

§ 21. 1. Osoby, sprawujące: kierownictwo zakładu pracy lub poszczególnych jego działów, nadzór techniczny lub lekarsko-higieniczny, obowiązane są do stałego pouczenia pracowników o niebezpieczeństwie ołowicy i o sposobach zapobiegania jej.

Na ścianach powinny być rozmieszczone odpowiednie instrukcje i ostrzeżenia.

2. Pracownicy obowiązani są do ścisłego przestrzegania zarządzeń dotyczących ochrony zdrowia przy pracy z ołowiem.

§ 22. Pracodawca obowiązany jest dostarczać codziennie bezpłatnie każdemu pracownikowi narażonemu na działanie ołowiu oraz przesuwanemu okresowo do innej pracy, a także przesuniętemu na stałe na podstawie decyzji lekarza po pół litra niezbiernego mleka do spożycia w jadalni zakładowej; mleka tego nie wolno pracownikowi użytkować poza terenem zakładu pracy.

§ 23. Pracodawca obowiązany jest zatrudniać lekarza przemysłowego. Lekarz ten powinien okresowo badać wszystkich pracowników mających styczność z ołowiem i kierować do badań specjalnych.

§ 24. Pomieszczenia pracy powinny być dostatecznie oświetlone światłem naturalnym. W drukarniach stosunek powierzchni okien przepuszczającej światło do powierzchni podłogi powinien wynosić 1:5.

§ 25. Poszczególne stanowiska pracy powinny posiadać poza dostatecznym oświetleniem ogólnym, oświetlenie dodatkowe lampami ujętymi w osłony, zabezpieczające oczy pracowników od olśnienia.

§ 26. Przy robotach szczególnie narażających na wdychanie pary i pyłu ołowiu, jeżeli osłony, urządzenia wyciągowe i inne urządzenia zapobiegawcze nie

są wystarczające lub nie mogą być stosowane ze względów technicznych, pracownicy powinni być zaopatrzeni w osobiste ochrony dróg oddechowych (maski przeciwgazowe, przeciwpyłowe i izolujące) i używać je.

Przy pracy w ochronach osobistych należy stosować w odstępach jednogodzinnych 15-minutowe przerwy.

§ 27. W sprawach nie unormowanych niniejszym rozporządzeniem mają zastosowanie przepisy obowiązujące w tych sprawach.

§ 28. W przypadkach wyjątkowej wagi i ze względu na szczególne warunki miejscowe Obwodowy Inspektor Pracy może w stosunku do istniejących w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zakładów pracy odroczyć termin wykonania przepisów §§ 3 i 6 nie dłużej niż na trzy lata.

§ 29. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie sześciu miesięcy od dnia ogłoszenia.

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *K. Rusinek*

Minister Zdrowia: w z. *B. Kożusznik*

Minister Przemysłu i Handlu: w z. *E. Szyr*